

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Ректор Харківської державної
академії дизайну і мистецтв
проф. Олександр СОБОЛЄВ

«05» серпня 2025 р.



ВИСНОВОК

ПРО НАУКОВУ НОВИЗНУ, ТЕОРЕТИЧНЕ ТА ПРАКТИЧНЕ ЗНАЧЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ДИСЕРТАЦІЇ

**Жень Цзеюй «Синтез традиційного китайського пейзажного мистецтва і
дизайну предметно-просторового середовища» поданої на здобуття ступеня
доктора філософії за спеціальністю «022 Дизайн»
(галузь знань 02 – Культура і мистецтво)**

Дисертація Жень Цзеюй «Синтез традиційного китайського пейзажного мистецтва і дизайну предметно-просторового середовища» виконана на кафедрі дизайну середовища Харківської державної академії дизайну і мистецтв.

У попередній експертизі дисертації, проведеної на базі аудіовізуального мистецтва ХДАДМ, бере участь два рецензенти; кандидат архітектури, професор, декан факультету «Дизайн середовища» БОНДАРЕНКО Ірина Володимирівна, кандидат історичних наук, доцент кафедри методологій крос-культурних практик ТАРАСОВ Володимир Володимирович.

За результатами аналізу змісту дисертаційного дослідження Жень Цзеюй поданих до розгляду наукових публікацій за темою дисертації, а також враховуючи підсумки публічної презентації здобувачем наукових результатів дисертації, яку проведено на міжкафедральному фаховому семінарі 05 серпня 2025 року визначено наступне:

1. Актуальність теми дисертації. У галузі дизайн-діяльності фахівців різних країн не спадає стремління у пошуку нових підходів до створення сучасного цілісно-структурованого середовища життєдіяльності людини і, особливо, в контексті збереження етнокультурної ідентичності в період глобалізації всіх сфер суспільства. Протягом історичного розвитку традиційних типів і форм архітектури та видів мистецтва Китаю сформувались їх характерні риси, які презентують унікальний регіональний стиль і художній образ предметно-просторового середовища. Вибір теми дослідження зумовлений кількома факторами, які підкреслюють її актуальність та значущість у сфері теорії та практики сучасного дизайну: невизначеність поліфункціональної ролі творів мистецтва, включених в сучасні інтер'єри громадських будівель; відсутність мистецтвознавчих праць, присвячених видозмінам (трансформаціям) форм сучасного мистецтва в реаліях нових стильових напрямків формоутворення інтер'єрних просторів; нерозробленість чіткої

типології та критеріїв синтезу мистецтв, архітектури та дизайну як концептуальних проєктних підходів формування предметно-просторового середовища життєдіяльності. Традиційний китайський живопис (картини, панно, монументально-декоративні розписи, композиції на предметах) та ієрогліфіка, що інтегровані в інтер'єрний простір, мають велику історико-культурну та мистецьку цінність, є виразом національно-регіональних рис і філософських постулатів китайського суспільства, виконуючи поліфункціональну роль в організації комфортної обстановки предметно-просторового середовища, в естетичному вихованні суспільства та пропагандистській місії. Тема та проблема даного дослідження пов'язана з світовими анти-глобалізаційними тенденціями збереження сталості етнокультурного середовища, що підкреслює своєчасність її вирішення. В наш час всеохоплюючого (тотального) дизайну актуалізується проблема визначення типології синтезу інноваційних дизайнерських методів і композиційних прийомів трансформації творів китайського мистецтва, інтегрованих в інтер'єрне середовище, яке є специфічною синтетичною структурою із складовими: архітектура, дизайн, мистецтво. Результати існуючих науково-теоретичних досліджень та проєктна практика не дають у повній мірі обґрунтованих рекомендацій щодо вирішення цієї проблеми, яка охоплює три галузі: архітектурознавство, мистецтвознавство та теорію й практику дизайну.

З огляду результатів раніше проведених досліджень впливає, що поставлена проблема синтезу китайського пейзажного мистецтва та дизайну інтер'єрних просторів не була комплексно досліджена попередниками. Їх зв'язки мають суто фрагментарний характер, стосуються аналізу лише окремих видів китайського живопису (авторського, портретного, декоративного, олійного, тушшю), не систематизують результати новітньої дизайнерської практики формоутворення внутрішнього середовища, що також свідчить на користь актуальності заявленої теми дисертаційної роботи для подальшого розвитку теорії та практики середовищного дизайну, для вирішення нагальної проблеми сталого розвитку китайської етно-культури, для впровадження новітніх методів і технологій інтеграції та трансформації мистецької національної спадщини у сучасне предметно-просторове середовище.

2. Зв'язок теми дисертації з науковими програмами, планами, темами. Дослідження пов'язана з державними програмами китайського Бохайського університету, націленими на поглиблене вивчення історії та теорії мистецтва, на забезпечення формування комфортного предметно-просторового середовища та ініціювання розвитку дизайну, з державною програмою уряду Китаю та Академії наук Китаю «Один пояс, один шлях» (B&R) – «Економічного поясу Шовкового шляху» та «Морського шовкового шляху XXI століття». Дослідження виконувалось в рамках міжкафедральної науково-дослідної теми ХДАДМ «Сталий розвиток як вектор формування проєктної культури» (2022-2025), зареєстрованої в УКРІНТЕІ (держреєстрація № 0122U200902).

3. Особистий внесок здобувача в отриманні наукових результатів. Головні наукові результати роботи отримані автором особисто.

4. Новизна основних результатів дисертаційного дослідження полягає в тому, що:

– визначено закономірності формування художньо-дизайнерського образу предметно-просторового середовища з інтегрованими творами традиційного китайського пейзажного мистецтва засобами багатожанрового (полілогічного, поліфонічного), ансамблевого та органічного синтезу;

– визначені поліфункціональні цілі і роль китайського пейзажного мистецтва у створенні в сучасних громадських культурних просторах функціонально-комфортної обстановки, візуальної естетики, специфічної образно-тематичної атмосфери та формуванні передумов естетичної освіти.

5. Достовірність та обґрунтованість отриманих результатів та запропонованих автором рішень, висновків, рекомендацій. Дисертація Жень Цзеюй містить три розділи, загальні висновки, список використаних джерел (204 найменувань), і додатків. Висновки до кожного розділу дисертації є науково обґрунтованими, а їхній зміст підтверджується наявним аналітичним та візуальним матеріалом. Дослідження завершується загальними висновками, що підсумовують зміст роботи, є логічними та такими, що відображають ключові положення дисертаційної роботи. За структурою, змістом, рівнем виконання, актуальністю, науковою новизною, оформленням, мовою та стилем дисертація Жень Цзеюй відповідає вимогам, які пред'являються до оформлення кваліфікаційних дисертаційних робіт. Обсяг дисертації відповідає нормам, викладеним у «Положенні про порядок присудження наукового ступеня доктора філософії у ХДАДМ». Представлене дослідження не містить академічного плагіату. Використання ідей, результатів і текстів інших авторів у роботі мають відповідні посилання на джерело з дотриманням встановлених вимог.

6. Теоретичне та практичне значення одержаних результатів полягає у визначених загальних принципах і підходах до об'єкту дослідження, які сприятимуть поглибленню й розширенню наукових висновків щодо типів синтезу мистецтв і дизайну сучасного предметно-просторового середовища. Дисертації зумовлюється можливістю застосування одержаних результатів в таких дисциплінах, як «Проектування», «Концептуальне проектування» та лекційних курсах університетів Китаю.

7. Апробація результатів дослідження здійснювалась у вигляді доповіді на міжнародних науково-практичних конференцій, участь у яких підтверджена сертифікатами учасника: XXIV Сходознавчі читання А. Кримського: матеріали міжнародної наукової конференції, присвяченої 30-річчю Інституту сходознавства ім. А.Ю. Кримського НАН України, 21 грудня 2021 р. Київ; Міжнародна науково-практична конференція «Мистецтво та дизайн у художній мові мінливого часу: морфологія, семіотика, візуальність». 14 квітня 2022 року. ХДАДМ. Харків; V Міжнародна науково-практична конференція «Актуальні проблеми сучасного дизайну». 27 квітня 2023 року. м. Київ; 2 International Scientific and Practical Conference «Innovations in Architecture, Design and Art». Ukraine, Kyiv, National Academy of Fine Arts and Architecture, 25-26 may, 2023. Київ: НАОМА.

8. Повнота опублікування результатів дисертації та особистий внесок здобувача до всіх наукових публікацій, опублікованих із співавторами та зарахованих за темою дисертації. Основні результати дисертації були оприлюднені в статтях у фахових виданнях України – 3 (три), тезах матеріалів конференцій – 4 (чотири), статтях у китайських виданнях – 3 (три).

СПИСОК НАУКОВИХ ПРАЦЬ, В ЯКИХ ОПУБЛІКОВАНІ ОСНОВНІ РЕЗУЛЬТАТИ ДИСЕРТАЦІЇ:

1. Жень Цзеюй, Трегуб Н.Є. Поліфункціональність китайського живопису в дизайні інтер'єрних громадських культурних просторів. Актуальні питання гуманітарних наук: Міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка / [редактори-упорядники М. Пантук, А. Душний, І. Зимомря]. Дрогобич: Видавничий дім «Гельветика», 2024. Вип.76. Том 1. С. 123-128.

2. Жень Цзеюй, Трегуб Н.Є. Композиційні прийоми трансформації традиційного китайського розпису тушшю у формуванні дизайну архітектурно-мистецького простору інтер'єру. Актуальні питання гуманітарних наук: Міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка / [редактори-упорядники М. Пантук, А. Душний, І. Зимомря]. Дрогобич: Видавничий дім «Гельветика», 2024. - Вип.77. Том 2. С. 55-62.

3. Жень Цзеюй, Трегуб Н.Є. Мистецтво китайського живопису у формоутворенні інтер'єрів резиденцій династії Цін. Український мистецтвознавчий дискурс. Видавничий дім «Гельветика». Вип. № 4. 2024. С. 22-27.

ПУБЛІКАЦІЇ, ЯКІ ДОДАТКОВО ВІДОБРАЖАЮТЬ НАУКОВІ РЕЗУЛЬТАТИ ДИСЕРТАЦІЇ:

1. Жень Цзеюй, Трегуб Н.Є. Китайське живописне мистецтво як комунікаційна стратегія культурної індустрії. XXIV Сходознавчі читання А. Кримського: матеріали міжнародної наукової конференції, присвяченої 30-річчю Інституту сходознавства ім. А.Ю. Кримського НАН України, 21 грудня 2021 р. – Київ: Видавничий дім «Гельветика», 2021. 372 с.

2. Жень Цзеюй, Трегуб Н.Є. Колір як знак та його історичні змісти в китайському мистецтві. Міжнародна науково-практична конференція «Мистецтво та дизайн у художній мові мінливого часу: морфологія, семіотика, візуальність». Збірник наук. мат-лів. 14 квітня 2022 року, ХДАДМ. Харків, 2022. 136 с. (укр., англ. мов.). С. 43-44.

3.任泽雨.水墨元素在现代室内陈设艺术中的应用性研究[J].吉林艺术学院学报, 2023, (01): 85-90. Жень Цзеюй. Прикладне дослідження елементів відмивки тушшю у сучасному художньому оформленні інтер'єрів. Науковий вісник Цзілінської академії мистецтв. Цзілінь, 2023, 42(1): 85-90.

4.任泽雨.水墨元素在现代室内设计中的功能性研究[J].新疆艺术学院学报, 2023, (04):47-56. Жень Цзеюй. Функціональні аспекти тушевих елементів у сучасному дизайні інтер'єрних просторів. Науковий вісник Сінцзяньської академії мистецтв. Сінцзян, 2023, 21(04): 47-56.

5. Zeyu Ren, Tregub Nataliia. Research on the Application of ink Elements in modern interior furnish hing Art. Збірник матеріалів V Міжнародної науково-практичної конференції «Актуальні проблеми сучасного дизайну». м. Київ, 27 квітня 2023 року: у 2 томах. Київ: КНУТД (Kyiv National university of Technologies and Design), 2023. Том 2. 400 с. С. 124-127.

6. Zeyu Ren, Tregub Nataliia. Implementation of Chinese Painting and Calligraphy in the Culturalspace of Ukraine. 2 International Scientific and Practical Conference «Innovationsin Architecture, Design and Art». Ukraine, Kyiv, National Academy of Fine Arts and Architecture, 25-26 may, 2023. Київ: НАОМА, 2023. 333 с., С. 275-277.

7.任泽雨.中国绘画艺术在现代室内公共文化空间中的功能研究[J].石家庄学院学报, 2024, (04):82-87. Жень Цзеюй. Дослідження функціональності китайського живопису в сучасних публічних культурних просторах. Науковий вісник Університету Шицзячжуана, 2024, (04):82-87

УХВАЛИЛИ:

1. Затвердити висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертаційного дослідження Жень Цзеюй «Синтез традиційного китайського пейзажного мистецтва і дизайну предметно-просторового середовища» поданої на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю «022 Дизайн» (галузь знань 02 – Культура і мистецтво).

2. Вважати, що за актуальністю, проблематикою, змістом, ступенем наукової новизни, теоретичною та практичною цінністю здобутих результатів, обґрунтованістю висновків дослідження дисертація Жень Цзеюй «Синтез традиційного китайського пейзажного мистецтва і дизайну предметно-просторового середовища» повністю відповідає науковому профілю спеціальності «022 Дизайн» (галузь знань 02 – Культура і мистецтво), вимогам «Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)», затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 26 березня 2016 року № 261, та пункту 11 «Порядку присудження ступеня з присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44.

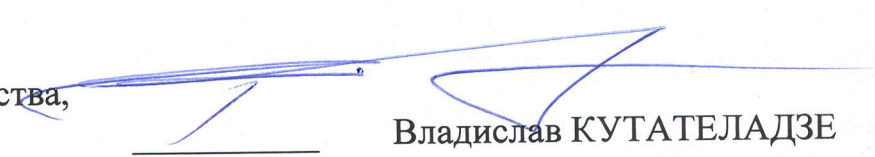
3. На підставі розгляду дисертації, наукових публікацій та апробацій дослідження, а також за результатами публічної презентації наукових результатів дисертації рекомендувати дисертацію Жень Цзеюй «Синтез

традиційного китайського пейзажного мистецтва і дизайну предметно-просторового середовища» за спеціальністю «022 Дизайн» (галузь знань 02 – Культура і мистецтво) до захисту на здобуття ступеня доктора філософії у разовій спеціалізованій вченій раді.

ГОЛОВА

фахового семінару:

кандидат мистецтвознавства,
доцент



Владислав КУТАТЕЛАДЗЕ

«05» серпня 2025 року